

L 1182

LÄNSSTYRELSEN
Malmöhus län
Kulturmiljöenheten
040 - 14 61 80

BESLUT
1993-12-14 221-6497/90
delg kvitto

Byggnadsminnesförklaring av kvarteret Altona 2, Lunds stad.

Sedan fråga väckts att förklara kvarteret Altona 2, Lunds stad, för byggnadsminne har meddelande härom översänts till fastighetsregistermyndigheten den 16 september 1981. Förslag till skyddsföreskrifter har upprättats. Föreskrifterna har godkänts av fastighetsägaren. Riksantikvarieämbetet har inget att erinra mot föreslagna skyddsbestämmelser. Lunds kommun har inget att erinra mot byggnadsminnesförklaringen.

Kvarteret Altona är beläget mycket centralt i Lund, mittemot domkyrkans västfasad och Lundagård. Under sekelskiftet 1800 - 1900 lockades banker och institutioner av detta centrala läge och visade på sin betydelse genom påkostad arkitektur i det stora formatet. Tre penninginstitut lokaliserade sin verksamhet till kvarteret Altona. År 1858 flyttade Skånska Hypoteksföreningen in vid Kyrkogatan 15 och 1915 påbörjades deras egen nybyggnad på granntomten i söder.

När Skånska Hypoteksföreningen 1914 beslutat uppföra ett nytt hus lät de ansvariga uppgiften gå till Isak Gustaf Clason som vid den tiden var en av Sveriges mest ansedda arkitekter. Två äldre tomter lades samman med sträckning över kvartersbredden. Huvudbyggnaden förlades mot Kyrkogatan och en något lägre trevåningsbyggnad mot Stora Gråbrödersgatan. Genom en flygellänga i norra tomtgränsen förbinds de båda husen, och ett kringbyggt gårdsrum bildas. Byggnaderna utgör en funktionell enhet.

Huvudfasaden mot Kyrkogatan är utförd i grå, släthuggen ignabergakalksten och har en sluten, nästan fästningslik karaktär. Bottenvåningen har skarpt utskurna, gallerförsedda fönster och rundbågig port. De övre våningarna har smala, höga rundbåriga fönster, grupperade tre och tre och inramade av kolonetter. Den översta våningens fönsterrad ligger indragen bakom ett kolonettgalleri. Muren avslutas överst med en krenellering. Högst upp på taket finns en trädgård med gräsmatta och planteringar som från början har tillhört direktörsvåningen.

LÄNSSTYRELSEN
Malmöhus län
Beslutet har varit i gällkraft
Malmö den 18/2 - 94/ker

Gathuset vid stora Gråbrödersgatan är präglad av nationalromantik. Fasaden är slammad med tunt kalkbruk som låter murverket lysa igenom. I övrigt består den enda artikuleringen av tre grunda rundbågsnischer i mellanvåningen. Fönstren är småspröjsade och placerade i vägglivet. Gården nås via en körport med vitputsat tunnvalv.

Flygellängans bottenvåning är utformad som en arkad ursprungligen avsedd för stallar men är nu delvis ombyggd till garage. Gårdsplanen har stensättning av storgatsten.

Byggnadskomplexet inreddes i sin helhet för Hypoteksföreningen. I bottenvåningen förlades expeditionslokaler, kontorsrum och väntrum för allmänheten. I mellanvåningen plenisal, sal för bolagsstämma, direktörsrum samt ordförandes sovrum. Översta våningen inrymmer direktörsbostad. En rad rum för övriga ledamöter ligger i gårdsflygeln. Matsalar, personalrum och kök förlades i huset vid Stora Gråbrödersgatan.

All inredning såsom snickerier och de många smidesdetaljerna ritades av Clason själv och är till största del intakt. Trapphuset har vitmålade väggar, kryssvalv, enkla, vridna smidesräcken och lyktor i taket som sprider ljuset på ett ovanligt vackert sätt. Inredningen i stora samlingsalen är särskilt påkostad med hög ekpanel, öppen spis och ett tunnvalvt tak med rik dekor i stuck. I nuvarande matsal finns, bakom väggen, en gammal skånekarta intakt bevarad med ett specialtillverkat maskineri för visning av densamma.

Kvarteret Altona 2 i Lund ligger inom område som är av riksintresse för kulturmiljövården.

Länsstyrelsen anser att kvarteret Altona 2, Lunds stad, har sådant kulturhistoriskt värde att en byggnadsminnesförklaring är väl motiverad. Med stöd av 3 kap 2 § lagen om kulturminnen m m (KML 1988:950) beslutar länsstyrelsen att följande skyddsföreskrifter skall gälla.

1. Byggnaderna får inte rivas, flyttas eller till sin exteriör byggas om eller på annat sätt förändras. Ingrepp får inte göras i byggnadernas stomme.
2. Byggnadernas planlösning får inte ändras. Ingrepp i eller ändring av den fasta inredningen får inte göras i de rum som kryssats på planritning, bil 3.
3. Vid ändringar i interiören, som inte omfattas av punkt 2, skall utformning, materialval och färgsättning anpassas till byggnadernas stil.
4. Byggnaderna skall underhållas så att de inte förfaller. Vård och underhållsarbeten skall utföras på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar. Underhåll skall ske med material och metoder som är väl beprövade och anpassade till byggnadernas egenart.
5. Gården får inte ytterligare bebyggas eller på annat sätt förändras.

delg kvitto

Länsstyrelsen lämnar råd och anvisningar i fråga om underhållet av byggnaderna.

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen enligt 3 kap 14 § KML lämna tillstånd till att byggnadsminnet ändras i strid mot skyddsföreskrifterna.

Beslutet i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Ann-Cathrine Haglund jämte ledamöterna Bertil Bengtsson, Thorvald Frostemark, Bror Hansson, Vera Håkansson, Benny Jönsson, Christina Laurin, Karl Lindström, Ronny Olander, Elsie Renée, Mats Svanberg och Eva Åsare.

I den slutliga handläggningen deltog även länsrådet Gunilla Hedesten Nordin, 1:e länsassessor Christina Cinthio och länsantikvarie Carin Bunte, föredragande.

Detta beslut kan överklagas hos kammarrätten, se bifogad anvisning.

Ann-Cathrine Haglund

Carin Bunte

Bilaga

- 1 Översiktskarta
- 2 Situationsplan
- 3 Ritningar
- 4 Hur man överklagar

Sändlista

Riksantikvarieämbetet X
Lunds kommun
Kulturen i Lund, stadsantikvariska avd
Skånes hembygdsförbund
Fastighetsregistermyndigheten (laga kraft)
Planenheten
Juridiska enheten
Kulturmiljöenheten